

Lærerkompetanse og elevresultater i ungdomsskolen, 2008

En analyse fra Senter for økonomisk forskning (SØF) ved NTNU viser en sammenheng mellom lærernes formelle kompetanse og elevenes resultater.

RAPPORT | SIST ENDRET: 04.08.2008

Tittel:

Lærerkompetanse og elevresultater i ungdomsskolen

Rapporten:

Lærerkompetanse og elevresultater i ungdomsskolen (pdf)

Forfatter:

Torberg Falch, Linn Renée Naper

Utgiver:

Senter for økonomisk forskning

År:

2008

Om analysen

Analysen av 435 rene ungdomsskoler, som SØF har gjennomført på oppdrag for Utdanningsdirektoratet, ser på sammenhengen mellom lærergruppens utdanningsnivå og stilling ved skolen og registrerte elevresultater ved samme skole. Det er ikke gjort direkte koblinger mellom den enkelte lærer og deres egne elever.

I analysene er det kontrollert for en rekke skolevariable og individuelle variable for elevene, blant annet antall undervisningstimer per elev, andelen elever med spesialundervisning og andelen minoritetsspråklige på skolen, samt elevenes kjønn, sosiale bakgrunn og om de har norsk bakgrunn, er innvandrere eller første generasjon etterkommere av innvandrere.

Lærernes kompetanse

I rapporten fra SØF kommer det fram at lærernes formalkompetanse i ungdomsskoler er høyest i storbyregionene.

Analysen viser at elevenes kompetanse i matematikk er best ved skoler som har mange lærere med tung faglig fordypning, som for eksempel lektorer og adjunkter med opprykk. Det er imidlertid ikke opplysninger om lærernes alder og antall år de har arbeidet i skolen i datamaterialet som er benyttet i analysene.

Effekten av andeler lektorer ved skolen slår forholdsvis sterkt ut på avgangsprøvens resultat i matematikk. Ved å ha en lærer med lektorkompetanse er resultatet estimert til å være 0,81 karakterpoeng bedre enn ved å ha en lærer som er adjunkt. Det er også en effekt av lærernes utdanningsnivå på elevenes resultater på de nasjonale prøvene i 2004 både i matematikk og lesing.

For avgangsprøven i norsk (skriftlig hovedmål) gir det en viss effekt på elevenes resultat hvis læreren er adjunkt med opprykk og hvis læreren har videreutdanning.

For engelsk skriftlig til avgangsprøven og for de nasjonale prøvene i engelsk lesing finner forskerne ingen effekter av lærernes formalkompetanse, verken på nasjonale prøver i engelsk lesing eller til avgangsprøven.